

JAARVERSLAG SUNSET MARCH 2018

Sunset March #1171 tot en met #1535

Bestuur Sunset March.

Secretariaat: Stichting Sunset March, p/a Dennenstraat 147, 6543 JR Nijmegen

1. Inleiding

De Sunset March heeft sinds de start op 14 oktober 2014 een permanente plaats gekregen in het nationale landschap van herdenkingen; dit proces heeft zich het afgelopen jaar bestendig. Die veroverde plaats is een heel speciale, want als enige herdenking in Nederland betreft het een dagelijks eerbetoon aan hen die hun leven hebben gegeven voor onze vrijheid. Het is tevens een verbinding naar hen die bereid zijn ook heden ten dage hun leven hiervoor op het spel te zetten. Nergens in het land bestaat een vergelijkbaar initiatief. En dat nog wel op en bij het grootste oorlogsherdenkingsmonument van Europa: stadsbrug "De Oversteek". Getuige de grote hoeveelheid militaire eenheden, burger en militaire autoriteiten, burgergroepen en "speciale deelnemers" dat in 2018 deelnam aan de Sunset March, heeft de Sunset March bewezen, dat zij zich in haar relatief korte bestaan heeft ontwikkeld tot een cultureel en toeristisch icoon. Bij diverse overlegfora met betrekking tot herdenken en festiviteiten wordt Sunset March inmiddels als serieuze gesprekspartner verwelkomd. Mede dankzij de leden van het Team31 en vele anderen die de Sunset March een warm hart toedragen is de Sunset March volwassen geworden en klaar voor de toekomst.

2. Wat is Sunset March?

Ontstaan

Sunset March is een initiatief van een aantal veteranen uit Overbetuwe (website: <http://www.veteranenoverbetuwe.nl/Home>). Tijdens een reguliere bijeenkomst van VeteranenOverbetuwe op 27 september 2014 is het plan geboren om te kijken of het mogelijk was het lichtmonument "Lights Crossing" op de nieuwe stadsbrug "De Oversteek" in Nijmegen te benutten om een "levend" en dagelijks eerbetoon aan onze geallieerde bevrijders te verwezenlijken. Dit initiatief was niet alleen gericht op de herdenking welk offer de Amerikaanse soldaten hier van huis hebben gebracht voor onze vrijheid. Het was er vooral ook op gericht een zichtbare brug te slaan naar alle veteranen die in missies over de hele wereld hebben bijgedragen en nog steeds bijdragen aan vrede en veiligheid. Dit idee viel direct in goede aarde en, nadat de hiervoor benodigde website operationeel was, is op zondag 19 oktober 2014 de eerste Sunset March gelopen. De vijf initiatiefnemers "van het eerste uur" zijn: Henk Hanenburg, Wim van Mierlo, Douwe Osinga, Tim Ruijling en Dirk-Jan van Zuidam. Het bestuur van de Stichting is verder aangevuld met Kees Bleijerveld, George de Jongh, René Scheeres en Wim van Zijl. Sinds 11 november 2015 is Sunset March een stichting met de culturele ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling) status.

Hoe werkt het?

Sunset March is sinds 19 oktober 2014 een dagelijks eerbetoon aan de geallieerde militairen, die gevochten hebben voor de vrijheid van Nederland. In Nijmegen is een nieuwe stadsbrug gebouwd; "de Oversteek". Vlakbij het deel van de Waal waar op 20 september 1944 Amerikaanse militairen van US 82nd Airborne Division de Waal zijn overgestoken naar de noordzijde. Deze actie wordt gezien als één van de meest heroïsche van de Tweede Wereldoorlog en heeft een deel van haar bekendheid te danken aan de verfilming ervan in de bekende oorlogsfilm: "A Bridge Too Far".¹

Panoramabeeld van de Waalcrossing (Bevrijdingsmuseum Groesbeek)

Tijdens deze zogenaamde "Waalcrossing" zijn 48 Amerikaanse militairen omgekomen. Op de Oversteek heeft Atelier Veldwerk¹ een lichtmonument, genaamd "Lights Crossing", gerealiseerd. Dit lichtmonument op de nieuwe brug is heel speciaal. Er staan 48 paren lichtmasten op de brug, 1 paar per gesneuvelde Amerikaanse militair. Rond het tijdstip van zonsondergang worden deze lichtmasten, paar voor paar, na elkaar ontstoken in wandeltempo. In totaal duurt het ontsteken bijna 12 minuten. Het eerste paar dat wordt ontstoken staat onder de zuidelijke boog van de brug, de omgekeerde V. Iedere avond loopt een veteraan de Sunset March bij zonsondergang op de brug van zuid naar noord.

Als het eerste paar lichtmasten wordt ontstoken, loopt de veteraan mee in het tempo waarin de lichten aangaan. Aan de overkant van de Waal aangekomen wordt bij het waalcrossing monument "de Oversteek" stilgestaan en de eregroet gebracht. Heel bijzonder is het dat vaak schoolklassen, vriendengroepen of anderszins geïnteresseerde burgers of veteranen met de "Veteraan van de Dag" meelopen over de Oversteek. Ook lopen regelmatig "autoriteiten" en bestuurders van landelijke veteranenorganisaties de Sunset March. Bij bijzondere gelegenheden en op herdenkingsdagen wordt de Sunset March regelmatig met grote groepen belangstellenden en deelnemers gelopen. Dan speelt een hoornblazer de "Last Post" en worden bloemen en kransen gelegd. Vaste bijzondere momenten per jaar zijn: 4 en 5 mei (Dodenderdenking en Bevrijdingsdag), de 4-Daagseweek, 20 september, 19 oktober (verjaardag Sunset March) en 11 november (Internationale Veteranendag / Remembrance Day).

---

¹ www.atelierveldwerk.nl

Veteranen krijgen, als "Veteraan van de Dag", na afloop van hun eerste Sunset March een uniek genummerd certificaat. Per dag kan slechts één veteraan "Veteraan van de Dag" zijn, en er wordt per dag maar één genummerd certificaat uitgereikt, ook al lopen er die dag meerdere veteranen.

Website/Facebook

Op de website van de Sunset March (<http://www.sunsetmarch.nl>) kunnen veteranen zich opgeven om de Sunset March te lopen. Op de website is tevens een groot aantal wetenswaardigheden te vinden, zoals: doelstelling en werkwijze, register van veteranenlopers, gegevens van de stichting, ervaringen van lopers, foto's en video's. Naast de website is Sunset March ook actief op Facebook. Onze Facebookpagina wordt gebruikt voor aankondigingen, impressies en reacties m.b.t. (bijzondere) Sunset Marches. Op LinkedIn bestaat de groep Sunsetmarch waar linkedinmembers zich voor kunnen aanmelden.

Team Sunset March / Team31

In de inleiding is melding gemaakt van Team31. Indien op een bepaalde datum een aanmelding van een veteraan via de website achterwege blijft, loopt een reserve uit Team31. Dit is een groep veteranen die bereid is om regelmatig als veteraan van de dag op te treden. Deze "vaste lopers" zijn van levensbelang en zonder hen zou de Sunset March levensvatbaarheid missen. Deze groep van "vaste lopers" die bereid zijn in principe één maal per maand te lopen, vormt samen met de 9 bestuursleden Team31. In 2018 is Team31 wederom uitgebreid en voltallig geworden. Er bestaat inmiddels een wachtlijst voor lidmaatschap van Team31. Nieuwe aanmeldingen blijven welkom. Namen van de leden van Team31 zijn op de website te vinden. Op de derde zaterdag van januari werd een gezellig samenzijn met ontbijt voor de leden van Team31 georganiseerd bij Fletcher Hotel Valmonte in Berg en Dal. De leden van het Team31 konden hun daar hun nieuwe Team31-jas passen. Door de bedenkers en ontwerpers van "Lights Crossing" is de werking en het ontstaan van dit lichtmonument uitgelegd. Op de derde zaterdag van 2019 staat zo'n zelfde bijeenkomst voor Team31 gepland als vorm van waardering voor hun inzet. Deze bijeenkomst vindt plaats in Fletcher Hotel Erica in Berg en Dal. De Directie van Fletcher Hotel Erica treedt op als gastheer van deze bijeenkomst in het kader van de samenwerking tussen Fletcher Hotels en de Sunset March.

3. Veteranen in 2018 als "Veteraan van de Dag".

Van 1 januari tot en met 31 december hebben zich 116 nieuwe veteranen aangemeld als "Veteraan van de Dag". Iedere veteraan die voor het eerst de Sunset March loopt krijgt een uniek certificaat uitgereikt. Met een uniek nummer, naam, de datum van zijn of haar Sunset March en het tijdstip. Dat wordt via de mail toegezonden. Op de website staan in een apart register de namen van alle

Sunset Marches en hun nationaliteit vermeld. Op 3 januari liep de eerste "nieuwe" veteraan die certificaat nummer 251 heeft ontvangen. Op 31 december liep de laatste van het jaar 2018 en die heeft certificaat 366 ontvangen. De veteranen die voor het eerst deelnamen hebben meer dan 31% van het totaal aantal Sunset Marches in 2018 gelopen.

4. Activiteiten 2018

Bestuursvergaderingen

Het bestuur is afgelopen jaar 4 maal bijeengekomen om te vergaderen. Deze vergaderingen vonden plaats op zaterdagochtend 3 maart, 28 juli en 3 november bij Intratuin in Elst onder het genot van een ontbijt van 1 euro per persoon. Op 22 december was het bestuur welkom in de vergaderzaal van Dirksen Opleidingen te Elst.

**Bestuursvergadering en ontbijt bij Dirksen Opleidingen op 22 dec 2018
(Foto: George de Jongh)**

Samenwerking

Dit jaar werden de activiteiten van de Sunset March weer ondersteund door een groot aantal instanties en organisaties. Bestaande samenwerkingsverbanden werden gecontinueerd en bestendig, andere werden nieuw leven ingeblazen. Dankzij giften, sponsoring en donaties konden ook dit jaar weer alle geplande activiteiten plaatsvinden. Onze sponsors en partners zijn:

- Pro-Intell Security Solutions,
- Veteranen Instituut,
- Jaleesa Derksen Fotografie
- VFonds,
- Stichting De 4Daagse,
- Liberation Route Europe,
- Drukkerij Herberts Elst,
- Commandant Militaire Muziek Krijgsmacht,

- Kersten Retail Elst,
- VSI,
- Echo's Home de Landing,
- Stichting Friendship Albany Nijmegen,
- Atelier Veldwerk,
- Fletcher Hotels Berg en Dal,
- BAM Infra,
- Dutch Veteran Bikers Association,
- Dirksen Opleidingen,
- 11e Luchtmobiele Brigade, A Compagnie,
- 82nd Airborne Division,
- en vele afdelingen van de Gemeente Nijmegen.

Bijzondere marsdata

Iedere dag op een ander tijdstip, afhankelijk van het tijdstip van zonsondergang, waren er ook in 2018 weer 365 Sunset Marches. Soms was het slechts de veteraan van de dag, die in zijn uppie en in gedachten verzonken in weer en wind de "Oversteek" bedwong. Meestal waren er echter wel aansluiters of vond er een bijzondere groepsmars plaats. Zoals ieder jaar waren er ook dit jaar weer regelmatig bijzondere Sunset Marches. Enkele memorabele Sunset Marches met bijzondere deelnemers waren onder andere:

- ✓ 22 februari: herdenking vergissingsbombardement en vervolgens deelname aan Sunset March door een delegatie uit Kleve Duitsland, waaronder de Nederlandse Consul en een internationale militaire delegatie van CAOC, JAPCC en Luftwaffenkommando Nord onder leiding van Generalleutnant Joachim Wundrak, tevens "Veteraan van de Dag".
- ✓ April: de gehele maand april was "geadopteerd" door de Dutch Veterans Bikers Association (DVBA); hetgeen inhield dat elke dag een lid van DVBA als "Veteraan van de Dag" liep. Op 30 april is deze bijzondere maand afgesloten door een gezamenlijke mars met DVBA leden.
- ✓ 26 april: een groot aantal veteranen van de Koninklijke Luchtmacht werd vergezeld door leden van Vredesmissie Veteranen Koninklijke Luchtmacht (VmVKLu). Deze Sunset March werd geïnitieerd en begeleid door de plaatsvervangend commandant van de Koninklijke Luchtmacht: Generaal-majoor Mario Verbeek.
- ✓ 4 mei: op dodenherdenking werd om 20.00 uur een informele dodenherdenking bij het monument gehouden, gevolgd door een Sunset March met ongeveer 50 deelnemers (zie ook : overige gebeurtenissen).
- ✓ 16 juli: traditiegetrouw vond op de maandag van de vierdaagse een grote internationale Sunset March plaats met diverse militaire detachementen en overige belangstellenden.

- ✓ 1 september: op deze dag namen James Megellas en Roy Hanna deel aan de 1414^e Sunset March. Lieutenant-Colonel (Retired) James Megellas en Captain (Retired) Roy Hanna hebben beide op 20 september 1944 deelgenomen aan de Waalcrossing. Beide veteranen zijn 101 jaar oud. Er werd een erehaag gevormd door leden van Team31 en (oud) militairen.

Roy Hanna (L) en James Megellas op 1 september 2018. (Foto Jacco van Mierlo)

- ✓ 16 september: de Supreme Allied Commander Europe (SACEUR), de hoogste militair van de NAVO in Europa, Generaal Curtis Scaparotti, liep de Sunset March.

SACEUR Generaal Scaparotti praat met leden van Team31 en spreekt zijn waardering uit.

- ✓ 19 september: de heer Carlo Maria D'Alessandro, burgemeester van Cassino (Italië) liep vandaag mee in de Sunset March. De slag om Monte Cassino speelde een belangrijke rol in de verovering van (Zuid) Europa op de as-mogendheden Duitsland en Italië. Bij de slag om Monte Cassino werden 55.000 geallieerde en 20.000 Duitse troepen gewond, vermist of lieten het leven.

- ✓ 20 september: op deze gedenkwaardige dag, de 74^e herdenking van de Waalcrossing, liep de Command Sergeant Major van de 82nd Airborne Division, Michael Ferussi, als veteraan van de dag. Meer dan 400 mensen sloten spontaan aan. Bij iedere lichtmast stond een veteraan of (oud) militair als onderdeel van een indrukwekkende erewacht; waaronder een 90-jarige oud-marinier. Na het spelen van de Last Post heeft Michael Ferussi de aanwezigen bedankt. Met woorden uit het hart sprak hij, zichtbaar en hoorbaar geroerd, op ontroerende wijze zijn waardering uit voor het dagelijks herdenken en eerbetoon met een speciale vermelding voor de leden van Team31.
- ✓ 11 oktober: burgemeester Toon van Asseldonk van de gemeente Overbetuwe liep de Sunset March (vergezeld van kinderen van de basisschool uit Oosterhout, Overbetuwe).
- ✓ 19 oktober: ter gelegenheid van het 4-jarig bestaan van de Sunset March lopen de bestuursleden en hun partners en aansluiters de Sunset March.
- ✓ 11 november: Ter gelegenheid van Internationale Veteranendag lopen, behalve het bestuur en een lid van Team31, vrijwilligers van het Nationaal Militair Museum de Sunset March. Na afloop was er erwtensoepp van sponsor: ECHO's Home "de Landing" en glühwein.
- ✓ 18 november: op haar oprichtingsdatum liep een grote delegatie van de Vredesmissie Veteranen Koninklijke Luchtmacht (VmVKLu); een traditie is geboren.

Vredesmissie Veteranen koninklijke Luchtmacht
(Foto Jaleesa Derksen)

- ✓ 26 november: 1500^e Sunset March. De 500^e en 1000^e werden gezamenlijk gelopen door de Commissarissen der Koning van Gelderland en Noord-Brabant. De Gelderse gedeputeerde Peter Drenth liep de 1500^e. Hij werd vergezeld door een grote groep Team31-leden.

Gedeputeerde Peter Drenth en leden Team31 (Foto: Jaleesa Derksen)

Overige gebeurtenissen

- ✓ Zoals de laatste jaren gebruikelijk, verblijft op de avond van 4 mei een delegatie van het Team in een legertent bij het monument. Hier wordt in de nacht het bevrijdingsvuur, dat door lopers van Stichting Nijmegen Global Athletics is opgehaald uit Wageningen, in ontvangst genomen. Het vuur wordt bewaard en bewaakt totdat het de volgende dag door leden van het team in een historische legerjeep naar de openingsceremonie van het Bevrijdingsfestival in Nijmegen wordt gebracht. De legertent en de leden van Team Sunset March trekken op 4 en 5 mei veel aandacht. Sinds 2016 verzamelt zich spontaan op 4 mei een grote groep mensen om 20.00 uur bij het monument. Hierop is door het team ingespeeld door de herdenking op deze locatie te faciliteren en iets "aan te kleden". Deze informele dodenherdenking op 4 mei breidt zich ieder jaar uit.
- ✓ Op 3 juli werd op de Oversteek door Burgemeester Bruls van de Gemeente Nijmegen een marmeren plaquette onthuld. De plaquette herinnert aan en verbeeldt de Waaloversteek en bevond zich in het verleden op het fabrieksterrein van CP Kelko. Na afloop van de onthulling werd door de Burgemeester en alle belangstellenden deelgenomen aan de Sunset March.
- ✓ In november is door leden van het bestuur op twee dagen, net als in 2017, voorlichting gegeven aan 7 klassen VMBO van het Mondial College in Nijmegen.
- ✓ Op verschillende momenten heeft de voorzitter de Sunset March met de gemeentesecretaris en een wethouder van de Gemeente Nijmegen gelopen.

- ✓ Vooral in de lokale en regionale pers werd regelmatig melding gemaakt van speciale Sunset Marches.
- ✓ Bijzonder was vermelding van Sunset March in de zondagseditie van de New York Times op 28 oktober. Sunset March werd aangehaald in relatie tot de Liberation Route Europe.
- ✓ Het promotieteam heeft in wisselende samenstelling voorlichting gegeven bij de volgende gelegenheden:
  - Veteranendag Nijmegen,
  - Bevrijdingsfestival Wageningen,
  - Nationale Veteranendag in Den Haag,
  - Tijdens de vierdaagse op Heumensoord en bij het monument,
  - Veteranendag Koninklijke Luchtmacht in Eindhoven,
  - Veteranen Cuijck,
  - Vrijwilligers Nationaal Militair Museum te Soesterberg.

5. Financiën 2018

Stichting Sunset March heeft een aantal vaste jaarlijkse kosten. Dat zijn vooral de kosten voor domeinnamen en de website, het aanhouden van een specifieke bankrekening voor de ANBI-status, bloemen en kransen voor herdenkingen en promotionele activiteiten. De overige kosten zijn variabel en worden jaarlijks bijgesteld en bepaald door het bestuur. Financieel is 2018 door de Stichting gezond afgesloten. Naast een vast jaarlijks sponsorbedrag van onze partner Pro-Intell Security Solutions en de ondersteuning op materieel vlak van de gemeente Nijmegen is ondersteuning ontvangen van het Vfonds en via een substantiële particuliere donatie. Daarnaast is een aantal kleinere donaties, veelal van particulieren, ontvangen. Ook deelname aan de Clubkas Campagne van de RABO bank leverde weer een bijdrage aan onze kas op.

6. Vooruitblik 2019

2019 zal vooral in het teken staan van 75 jaar bevrijding van Zuid-Nederland en specifiek: Nijmegen. In februari 2019 wordt het vergissingsbombardement op Nijmegen en in september de Waalcrossing herdacht. De Sunset March zal betrokken worden in en bij deze (grootschalige) herdenkingen. De basis voor de Sunset March zal blijven bestaan uit het dagelijks eerbetoon langs de 48 lichtmasten en de groet bij het monument.

Hieronder de planning van een aantal evenementen.

- ✓ 365 Sunset Marches.
- ✓ 53 Sunset Marches zijn gereserveerd voor leden van het regiment Geneeskundige Troepen dat in 2019 zijn 150^e verjaardag viert.
- ✓ 19 januari. Bijeenkomst Team31 bij Fletcher Hotel Erica.
- ✓ Deelname 4daagse detachement van internationale veteranen op de maandagavond voor de 4daagse.
- ✓ Promotie op de eerste dag van de 4daagse tijdens passeren door wandelaars van het monument op de Oosterhoutsedijk en op het militaire kampement Heumensoord.
- ✓ Op 4 en 5 mei. Bevrijdingsvuur ontvangen en informele dodenherdenking.
- ✓ Op 20 september de 75e herdenking van de Waalcrossing!!
- ✓ Op 19 oktober de 5e verjaardag van de Sunset March.
- ✓ Op 11 november Internationale Veteranendag.